

Allmänna bestämmelser för Underhåll

av maskiner samt annan mekanisk, elektrisk och elektronisk utrustning

Utgivna 2015 av Dansk Industri, Danmark, Teknologiteollisuus – Teknologindustriin, Finland, Norsk Industri, Norge, och Teknikföretagen, Sverige.

NU 15

Dessa allmänna bestämmelser är avsedda att användas när en leverantör av underhållstjänster utför löpande underhåll på beställarens utrustning. Bestämmelserna kan även användas när leverantören utöver löpande underhåll även åtagit sig att utföra avhjälpande underhåll.

Tillämplighet

1. Dessa allmänna bestämmelser ska tillämpas när parterna skriftligen eller på annat sätt avtalat därom. Avvikelser från bestämmelserna måste avtalas skriftligen för att bli gällande.

Definitioner

2. I dessa allmänna bestämmelser har nedanstående uttryck följande betydelse:

Avtalet: parternas skriftliga avtal om underhåll av Utrustningen med samtliga bilagor och avtalade ändringar och tillägg.

Skriftligt Meddelande: handling som är underskriven av part och som kommit fram till andra parten, samt meddelande som når andra parten genom brev, telefax, e-post eller andra kommunikationsformer som parterna kommit överens om. Innehållet i ett mötesprotokoll som är under-tecknat eller godkänt av bägge parter ska också anses som Skriftligt Meddelande.

Utrustningen: den anläggning, det maskineri, annan egendom eller del därav som enligt Avtalet ska underhållas.

Slitdelar: delar som enligt Avtalet ska bytas ut som ett led i det förebyggande underhållet. Avtalet ska ange Slitdelarna och hur ofta utbyte ska ske.

Leverantörens åtagande

3. Leverantören åtar sig att utföra förebyggande och avhjälpande underhåll av Utrustningen i den utsträckning som framgår av Avtalet.

Förebyggande underhåll

4. Förebyggande underhåll ska utföras på de tidpunkter eller med de intervaller som angetts i Avtalet. Om inte annat avtalats ska det innefatta:

- tillståndskontroll
- funktionskontroll
- justeringar
- tillhandahållande och installation av Slitdelar
- rengöring och nödvändig smörjning

Avhjälpande underhåll

5. Avhjälpande underhåll har till syfte att avhjälpa funktionshinder som har uppstått i Utrustningen. Det ska efter begäran av beställaren påbörjas inom tid som angetts i Avtalet eller snarast möjligt. Om inte annat avtalats ska avhjälpande underhåll innefatta följande:

- felsökning
- reparationer
- tillhandahållande och installation av reservdelar
- funktionskontroll

Beställarens löpande tillsyn. Journalföring

6. Beställaren ska utföra nödvändig löpande tillsyn och skötsel av Utrustningen. Han ska dessutom föra journal över drift och skötsel av Utrustningen.

Ensamrätt

7. Utöver de fall som anges i punkterna 12, 26 och 27 har beställaren inte rätt att utan leverantörens samtycke själv eller genom annan låta utföra underhåll som enligt Avtalet ska utföras av leverantören. Om beställaren gör detta, upphör leverantörens ansvar för tidigare utförd underhåll som berörs av beställarens åtgärder.

Originaldelar

8. Om inte annat avtalats, ska leverantören och beställaren vid utförande av underhåll enligt Avtalet och av löpande tillsyn och skötsel endast använda delar av originalfabrikat eller motsvarande kvalitet.

Avisering vid förebyggande underhåll

9. Om tidpunkterna för när förebyggande underhåll ska äga rum inte angetts i Avtalet, ska leverantören meddela beställaren senast en vecka före varje underhållstillfälle.

Leverantörens tillgång till Utrustningen.

Arbetstid

10. Beställaren ska se till att leverantören får tillgång till Utrustningen vid avtalad eller aviserad tidpunkt för underhåll. Underhållsarbetet ska, om inte annat avtalats, utföras under leverantörens ordinarie arbetstid.

Beställarens försening

11. Om beställaren inte kan ge leverantören tillgång till Utrustningen på avtalad eller aviserad tidpunkt, ska han genast genom Skriftligt Meddelande underrätta leverantören härom.

Oavsett orsaken härtil ska beställaren ersätta leverantören de merkostnader denne drabbas av till följd av att leverantören inte får tillgång till Utrustningen på avtalad eller aviserad tidpunkt.

Utöver vad som anges i denna punkt har leverantören inte rätt till ersättning på grund av beställarens försening.

Leverantörens försening

12. Om leverantören inte utför underhåll på avtalad eller aviserad tidpunkt och sådan försening inte beror på beställaren, kan beställaren genom Skriftligt Meddelande fastställa en slutlig frist inom vilken leverantören ska ha utfört underhållet. Om leverantören inte gör detta, har beställaren rätt att själv eller genom annan utföra det.

Leverantören ska ersätta beställaren de merkostnader som sådant underhåll medfört, med undantag för de fall där förseningen beror på befrielsegrund enligt punkt 31.

Utöver vad som anges i denna punkt har beställaren inte rätt till ersättning på grund av leverantörens försening.

Arbetsmiljö

13. Beställaren är ansvarig för arbetsmiljön vid arbete i beställarens lokaler och ska, i enlighet med gällande arbetsmiljölagsstiftning, förebygga att leverantörens personal drabbas av ohälsa eller olycksfall.

Beställaren ska se till att leverantörens personal upplyses om de risker som kan finnas på arbetsplatsen och risker vid användning av verktyg och utrustning som tillhandahålls av beställaren.

Leverantören ska underrätta beställaren om de särskilda risker som är förenade med underhållsarbetet och har rätt att fordra att beställaren vidtar nödvändiga förebyggande åtgärder.

Teknisk dokumentation

14. Beställaren är skyldig att tillhandahålla sådan teknisk dokumentation som han förfogar över och som behövs för att utföra underhållet. Motsvarande gäller beställarens journal över drift och skötsel, som han är skyldig att föra enligt punkt 6. Sådan dokumentation får inte användas av leverantören för annat ändamål än vad som följer av Avtalet.

Sekretess

15. Part har inte rätt att utan andra partens medgivande ge tredje man del av sådan teknisk eller kommersiell information som någon part vid Avtalets ingående eller senare angett vara konfidentiell eller som uppenbart är av konfidentiell natur. Detta gäller dock inte i den mån det är nödvändigt för att part ska kunna fullgöra sina förpliktelser enligt Avtalet.

Leverantörens underhållsjournal

16. När underhåll utförs ska leverantören föra journal eller liknande handling över sina iakttagelser och åtgärder.

Kopia av dessa noteringar ska efter varje underhållstillfälle tillställas beställaren.

Samordning av förebyggande och avhjälpande underhåll

17. Om avhjälpande underhåll utförs kort tid före den tidpunkt då avtalat förebyggande underhåll ska utföras, får leverantören med beställarens samtycke därvid även utföra det förebyggande underhållet.

Leverantören har inte rätt att debitera beställaren för kostnader avseende sådant samordnat underhåll som ersätts genom avtalad avgift för förebyggande underhåll.

Om bestämda tidpunkter för förebyggande underhåll har avtalats ska de i övrigt inte ändras som följd av den avvikelse som gjorts.

Fast avgift för förebyggande underhåll

18. Fast avgift för förebyggande underhåll innefattar, om inte annat avtalats, ersättning för leverantörens arbete och Slitdelar samt för resor, restid, transporter och traktamenten.

Om leverantörens personal måste arbeta övertid eller drabbas av väntetid av orsak som beställaren svarar för, ska kostnaderna för detta debiteras särskilt enligt de normer som leverantören tillämpar när underhållet utförs.

Mervärdesskatt tillkommer på i denna punkt angivna avgifter och ersättningar och ska betalas av beställaren.

Ersättning för avhjälpande underhåll

19. Vid fakturering av avhjälpande underhåll debiteras följande särskilt:

- ersättning för arbete
- ersättning för resor, restid, transporter och traktamenten
- ersättning för reservdelar
- ersättning för övrigt material som tillförts Utrustningen
- ersättning för vänte- eller övertid som orsakats av beställaren.

Ersättning enligt ovan ska debiteras enligt de normer och prislister som leverantören allmänt tillämpar när underhållet utförs.

Mervärdesskatt tillkommer på de ersättningar som nämns i denna punkt och ska betalas av beställaren.

Kostnadsuppskattning. Takpris

20. Om beställaren begär det, ska leverantören vid avhjälpande underhåll lämna kostnadsuppskattning sedan felsökning gjorts men innan underhållsarbetet i övrigt utförs. Sådan kostnadsuppskattning är inte bindande för leverantören.

Har uttryckligt takpris avtalats, får det inte överskridas.

Betalning, dröjsmålsränta

21. Om inte annat avtalats, ska fast avgift för förebyggande underhåll betalas i förskott per år vid avtalsperiodens början. Betalning ska ske mot faktura med 30 dagars betalningsfrist från fakturadatum.

Annan ersättning ska betalas mot faktura med 30 dagars betalningsfrist från fakturadatum.

Betalar beställaren inte i rätt tid, har leverantören rätt till dröjsmålsränta från förfallodagen med den räntesats som gäller enligt lagen om dröjsmålsränta i leverantörens land.

Ansvar för bristfälligt underhållsarbete

22. Om leverantören vid utförande av underhållsarbete inte fullgjort sina åligganden enligt Avtalet eller om underhållsarbetet i övrigt inte utförts fackmässigt, ska leverantören på egen bekostnad snarast möjligt åtgärda det bristfälligt utförda underhållsarbetet.

Ansvar för fel i levererade delar

23. Leverantören ska på egen bekostnad snarast möjligt avhjälpa fel i delar som han tillhandahållit enligt Avtalet.

Ansvarstid

24. Om inte annat avtalats, ansvarar leverantören för bristfälligheter i det underhållsarbete han utfört så länge Avtalet löper och därefter under en tid av sex månader. För avhjälpande underhåll ansvarar leverantören under en tid av ett år sedan underhållsarbetet utförts.

För delar som han tillhandahållit enligt Avtalet ansvarar leverantören för fel som visar sig under en tid av ett år från det han installerat delen i Utrustningen eller, om leverantören inte utfört installationen, från det han tillhandahållit delen.

Reklamation

25. Visar sig sådana brister i underhållsarbetet som nämns i punkt 22 eller fel som nämns i punkt 23, ska beställaren utan oskäligt uppehåll underrätta leverantören om det genom Skriftligt Meddelande.

Om beställaren inte reklamerar utan oskäligt uppehåll, förlorar han rätten att göra gällande befogenheter på grund av bristfälligt underhållsarbete respektive fel.

Åtgärder vid risk för skada

26. Vid bristfälligt underhållsarbete enligt punkt 22 eller fel enligt punkt 23, som på grund av risk för skada fordrar

omedelbara åtgärder, är beställaren – om leverantören inte omedelbart kan utföra dessa – skyldig att vidta de åtgärder som behövs för att förhindra eller begränsa skada. Beställaren har därvid rätt till ersättning från leverantören för nödvändiga kostnader som åtgärderna medfört.

Leverantörens underlåtenhet att avhjälpa bristfälligt underhållsarbete eller fel

27. Underlåter leverantören att avhjälpa bristfälligt underhållsarbete eller fel inom skäligen tid efter beställarens reklamation enligt punkt 25, får beställaren efter att ha underrättat leverantören genom Skriftligt Meddelande, själv eller genom annan utföra sådant avhjälpande på leverantörens risk och bekostnad, förutsatt att han förfar med omdöme.

Ansvar för skada på beställarens egendom

28. Leverantören ansvarar för skada på beställarens egendom som orsakats av oaktsamhet vid uppfyllande av Avtalet. Ansvaret är för varje skadetillfälle begränsat till EUR 100 000 eller motsvarande belopp i avtalsvalutan.

Ansvarsbegränsning

29. Leverantörens ansvar enligt punkterna 22, 23, 24 och 26 omfattar inte fel eller skada som beror på omständigheter som leverantören inte råder över, såsom oriktig användning av Utrustningen, felaktigt utförd löpande tillsyn och skötsel från beställarens sida (punkt 6), felaktigt underhåll från beställarens sida enligt punkt 12 och oriktiga åtgärder enligt punkt 26. Leverantören svarar inte heller för normal förslitning eller försämring.

Leverantören har inget ansvar för bristfälligt underhållsarbete, fel i delar som levererats i enlighet med Avtalet eller annars på grund av oaktsamhet utöver vad som anges i punkterna 22, 23, 24, 26, 27 och 28. Detta gäller varje förlust som härvid kan orsakas som exempelvis produktionsbortfall, utebliven vinst och annan ekonomisk följdförlust. Denna begränsning av leverantörens ansvar gäller dock inte om han gjort sig skyldig till grov vårdslöshet.

I den omfattning som leverantören åläggs ansvar gentemot tredje man för skada som uppkommit i samband med fullgörande av Avtalet, är beställaren skyldig att hålla leverantören skadeslös i samma utsträckning som leverantörens ansvar är begränsat enligt ovan i denna punkt.

Framställer tredje man krav mot leverantören eller beställaren på ersättning för skada eller förlust som avses i denna punkt, ska andra parten genast genom Skriftligt Meddelande underrättas härom.

Ändring i Utrustningen

30. Beställaren ska utan oskäligt uppehåll genom Skriftligt Meddelande underrätta leverantören om ändringar i Utrustningen eller dess användning, drift eller driftsmiljö.

Om leverantörens åtagande enligt Avtalet påverkas av sådana ändringar och parterna inte kan komma överens om

vilka konsekvenser för Avtalet som ändringarna ska medföra, har leverantören rätt att genom Skriftligt Meddelande till beställaren säga upp Avtalet med omedelbar verkan. Leverantören har dessutom rätt till ersättning enligt punkt 34.

Befrielsegrunder (force majeure)

31. Följande omständigheter utgör befrielsegrunder om de medför att Avtalets fullgörande hindras eller blir oskäligt betungande: arbetskonflikt och varje annan omständighet som parterna inte kan råda över, såsom eldsvåda, naturkatastrofer och extrema naturhändelser, krig, mobilisering eller militärinkallelser av motsvarande omfattning, rekvisition, beslag, handels- och valutarestriktioner, uppror och upplopp, knapphet på transportmedel, allmän varuknapphet, inskränkningar i tillförseln av drivkraft samt fel i eller försening av leveranser från underleverantörer, som orsakas av sådan befrielsegrund.

Ovan nämnda omständigheter utgör befrielsegrund endast om deras inverkan på Avtalets fullgörande inte kunde förutses då Avtalet ingicks.

Det åligger part som önskar åberopa befrielsegrund som nämns i första stycket, att utan dröjsmål genom Skriftligt Meddelande underrätta andra parten om uppkomsten därav, liksom om dess upphörande.

Vardera parten kan häva Avtalet genom Skriftligt Meddelande till andra parten, om Avtalets fullgörande försenas mer än tre månader av befrielsegrund som nämns i första stycket. Vid sådan hävning har leverantören rätt till ersättning för utfört underhåll, men är skyldig att återbetala ersättning som han därutöver erhållit.

Avtalstid. Meddelande om ändrad avgift

32. Om inte annat avtalats, gäller Avtalet under en tid av ett år och förlängs med ett år i sänder, om det inte genom Skriftligt Meddelande sägs upp senast två månader före avtalsperiodens utgång.

Om inte avtalad fast avgift ska justeras löpande enligt indexklausul, ska leverantören senast tre månader före utgången av avtalsperioden genom Skriftligt Meddelande

underrätta beställaren om han kräver ändring av den fasta avgiften och i sådant fall ange den avgift han begär. Om Avtalet förlängs med ytterligare en avtalsperiod, efter att beställaren mottagit sådant meddelande, ska beställaren anses ha godtagit den begärda avgiften.

Överlåtelse. Anlitande av utomstående leverantör

33. Part har inte rätt att överlåta Avtalet på annan. Leverantören har dock, efter Skriftligt Meddelande till beställaren, rätt att anlita utomstående leverantör för att utföra underhåll. Beställaren ska därvid erhålla underrättelse om vilken leverantör som anlitas. Om leverantören anlitar sådan leverantör, innebär detta inte någon inskränkning av leverantörens förpliktelser enligt Avtalet.

Hävning

34. Utöver sådan uppsägning eller hävning som anges i punkterna 30, 31 och 32 har part rätt att med omedelbar verkan häva Avtalet, om andra parten i väsentlig mån åsidosätter bestämmelser i Avtalet och rättelse inte sker inom 14 dagar efter att påpekande genom Skriftligt Meddelande härom avsänts. Hävning ska ske genom Skriftligt Meddelande.

Om Avtalet hävs enligt denna punkt eller sägs upp enligt punkt 30, har den part som häver eller säger upp Avtalet rätt till ersättning av andra parten för liden skada. Med undantag av vad som anges i punkt 29 ska sådan ersättning inte överstiga den totala ersättning som leverantören har rätt till enligt Avtalet.

Tvister. Tillämplig lag

35. Tvister i anledning av Avtalet och allt som har samband med det får inte dras under domstols prövning utan ska avgöras genom skiljeförfarande enligt lagen om skiljeförfarande i leverantörens land.

Leverantören får dock låta pröva tvist rörande betalning för utfört underhåll i domstol i beställarens land.

Alla tvister i anledning av Avtalet ska bedömas enligt lagen i leverantörens land.